

EUROPOS SAJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

**Strasbūras, 2019 m. kovo 13 d.
(OR. en)**

**2017/0309 (COD)
LEX 1878**

**PE-CONS 90/1/18
REV 1**

**PROCIV 96
JAI 1333
COHAFA 118
FIN 1044
CODEC 2413**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS, KURIUO IŠ DALIES KEIČIAMAS
SPRENDIMAS NR. 1313/2013/ES DĖL SAJUNGOS CIVILINĖS SAUGOS MECHANIZMO**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
SPRENDIMAS (ES) 2019/...**

2019 m. kovo 13 d.

**kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 1313/2013/ES
dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 196 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros³,

¹ 2018 m. spalio 18 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

² OL C 361, 2018 10 5, p. 37.

³ 2019 m. vasario 12 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas.

kadangi:

- (1) Sąjungos civilinės saugos mechanizmu (toliau – Sąjungos mechanizmas), kurį reglamentuoja Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES¹, stiprinamas Sąjungos ir valstybių narių bendradarbiavimas ir sudaromos palankesnės sąlygos koordinuoti veiksmus civilinės saugos srityje, kuriais siekiama gerinti Sąjungos reagavimą į gamtines ir žmogaus sukeltas nelaimes;
- (2) Sąjungos mechanizmu skatinamas valstybių narių solidarumas pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 3 straipsnio 3 dalį, kartu pripažįstant, kad už gamtinių ir žmogaus sukeltų nelaimių prevenciją, pasirengimą joms ir reagavimą į jas pirmiausia atsakingos valstybės narės;
- (3) gamtinės ir žmogaus sukeltos nelaimės gali įvykti bet kur pasaulyje, dažnai – be įspėjamųjų ženklų. Ir gamtinės, ir žmogaus sukeltos nelaimės tampa vis dažnesnės, ekstremalesnės ir sudėtingesnės, jas pasunkina klimato kaitos poveikis, jos nepaiso nacionalinių sienų. Nelaimių padariniai žmonėms bei aplinkai ir socialiniai bei ekonominiai padariniai gali būti anksčiau nežinomo masto;

¹ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 924).

- (4) pastarojo meto patirtis parodė, kad savanoriškai teikiamos pagal Sąjungos mechanizmą koordinuojamos ir remiamos savitarpio pagalbos ne visada pakanka, kad būtų užtikrinta pakankamai pajėgumų pagrindiniams nuo nelaimių nukentėjusių žmonių poreikiams tinkamai patenkinti ir kad būtų tinkamai apsaugota aplinka ir turtas. Tai ypač akivaizdu, kai kelios valstybės narės vienu metu nukenčia nuo besikartojančių ir netikėtų tiek gamtinių, tiek žmogaus sukeltų nelaimių ir kai bendrų pajėgumų nepakanka. Siekiant pašalinti tuos trūkumus ir kovoti su naujai kylančiais pavojais, visos Sąjungos priemonės turėtų būti naudojamos visiškai lanksčiai, be kita ko, skatinant aktyvų pilietinės visuomenės dalyvavimą;
- (5) būtina, kad valstybės narės imtųsi tinkamų prevencijos ir pasirengimo veiksmų, be kita ko, užtikrintų galimybę reaguojant į nelaimes, visų pirma miškų gaisrus, naudotis tinkamos apimties pajėgumais. Kadangi pastaraisiais metais Sąjungoje susidurta su ypač intensyviais ir plačiai paplitusiais miškų gaisrais, kurie parodė, kad keliose valstybėse narėse ir Europos reagavimo į nelaimes pajėgumuose (toliau – ERNP), kurie Sprendimu Nr. 1313/2013/ES įkurti kaip savanoriškas iš anksto paskirtų valstybių narių reagavimo pajėgumų telkinys, yra reikšmingų reagavimo pajėgumų trūkumų, Sąjungos lygiu taip pat reikėtų imtis papildomų priemonių. Miškų gaisrų prevencija taip pat yra labai svarbi įgyvendinant bendrus įsipareigojimus mažinti išmetamą CO₂ kiekį;

- (6) siekiant apsisaugoti nuo gamtinių ir žmogaus sukeltų nelaimių itin svarbi yra prevencija, ir šioje srityje reikia imtis tolesnių veiksmų. Tuo tikslu valstybės narės turėtų reguliariai dalytis su Komisija savo rizikos vertinimų santraukomis ir savo rizikos valdymo gebėjimų vertinimu, daugiausia dėmesio skiriant pagrindinėms rizikos rūšims. Be to, valstybės narės turėtų dalytis informacija apie prevencijos ir pasirengimo priemones, ypač tas, kurių reikia valdyti pagrindines rizikos rūšis, turinčias tarpvalstybinį poveikį, ir, kai tikslinga, mažai tikėtinos didelio poveikio rizikos atveju;
- (7) Komisija kartu su valstybėmis narėmis turėtų toliau plėtoti gaires, kad sudarytų palankesnes sąlygas dalytis informacija apie nelaimių rizikos valdymą. Tokios gairės turėtų padėti skatinti tokios informacijos palyginamumą, ypač tais atvejais, kai valstybės narės susiduria su panašia rizika ar tarpvalstybine rizika;
- (8) nelaimių rizikos prevencija ir valdymas reiškia, kad turi būti rengiamos ir įgyvendinamos rizikos valdymo priemonės, apimančios daugelio įvairių subjektų veiklos koordinavimą. Rengiant rizikos vertinimus ir rizikos valdymo priemones svarbu atsižvelgti į dabartinį klimato sąlygų nepastovumą ir prognozuojamą klimato kaitos eigą. Esminis prevencijos veiksmų ir reagavimo pajėgumų stiprinimo aspektas yra rizikos žemėlapių rengimas. Itin svarbūs yra veiksmai, kuriais mažinamas gyventojų, ekonominės veiklos, įskaitant ypatingos svarbos infrastruktūros objektus, gyvūnų gerovės ir laukinės gamtos, aplinkos ir kultūros išteklių, pavyzdžiui, biologinės įvairovės, miškų ekosisteminių paslaugų ir vandens išteklių pažeidžiamumas;

- (9) kad sustiprintų valstybių narių prevencijos ir parengties planavimą ir tarpusavio koordinavimą, Komisija turėtų turėti galimybę, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, nustatyti konkrečius konsultacijų mechanizmus. Be to, kai valstybė narė yra dažnai teikusi pagalbos prašymus, Komisija turėtų turėti galimybę prašyti informacijos apie su konkrečia rizika susijusias prevencines ir pasirengimo priemones. Komisija turėtų įvertinti tokią informaciją, kad kuo labiau padidintų bendrą Sąjungos paramą nelaimių rizikos valdymui ir kuo labiau sustiprintų valstybių narių prevencijos bei parengties lygį. Turėtų būti sumažinta administracinė našta ir turėtų būti stiprinami ryšiai su kitomis pagrindinėmis Sąjungos politikos sritimis ir priemonėmis, visų pirma su Europos struktūriniais ir investicijų fondais, nurodytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1303/2013¹;

¹ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

- (10) vis didesnę riziką Sąjungos piliečiams kelia potvyniai. Norint stiprinti valstybių narių prevencijos ir pasirengimo užtikrinimo veiksmus civilinės saugos srityje ir sumažinti Sąjungos piliečių pažeidžiamumą potvynių rizikos atveju, būtina, kad valstybės narės, atlikdamos rizikos vertinimus pagal šį sprendimą, visapusiškai naudotųsi, *inter alia*, pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/60/EB¹ atliktais rizikos vertinimais, kad nustatytų, ar jų vandentakiams ir pakrančių linijoms kyla potvynių rizika, ir imtųsi tinkamų bei koordinuojamų priemonių tokiai rizikai mažinti;
- (11) reikia stiprinti kolektyvinį gebėjimą pasirengti nelaimėms ir į jas reaguoti, visų pirma teikiant savitarpio paramą Europoje. Siekiant atsižvelgti į šią naują teisinę sistemą pagal šį sprendimą, pavadinimas „Europos reagavimo į nelaimes pajėgumai“ (ERNP) arba savanoriškas pajėgumų telkinys turėtų būti pakeistas į „Europos civilinės saugos rezervą“;
- (12) norint sustiprinti Europos civilinės saugos rezervą, reikia didesnio Sąjungos finansavimo pajėgumų pritaikymui ir remontui, taip pat veiklos išlaidoms;
- (13) be to, kad stiprinami bendri esami pajėgumai, kaip kraštutinė priemonė reagavimui į ypač didelio masto situacijas, kai nacionaliniu lygiu turimais pajėgumais ir Europos civilinės saugos rezervui valstybių narių iš anksto skirtais valstybių narių pajėgumais tam tikromis aplinkybėmis neįmanoma užtikrinti veiksmingo reagavimo į įvairių rūšių nelaimes, turėtų būti sukurti „rescEU“ pajėgumai;

¹ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo (OL L 288, 2007 11 6, p. 27).

- (14) regioninių ir vietos valdžios institucijų vaidmuo nelaimių prevencijos ir valdymo srityje yra labai svarbus, o jų reagavimo pajėgumai turi būti atitinkamai įtraukti į visą koordinavimo ir dislokavimo veiklą, kuri vykdoma pagal šį sprendimą, atsižvelgiant į valstybių narių institucinę ir teisinę sistemą, kad jų veikla kuo mažiau dubliuotųsi ir kad būtų skatinamas sąveikumas. Šios institucijos gali atlikti svarbų prevencinį vaidmenį ir jos, kartu su savo savanorių pajėgumais, pirmosios reaguoja įvykus nelaimėi. Todėl turi būti nuolat bendradarbiaujama vietos, regionų ir tarpvalstybiniu lygiu, siekiant sukurti bendras perspėjimo sistemas, kurios padėtų imtis skubių veiksmų prieš mobilizuojant „rescEU“, taip pat turėtų būti reguliariai rengiamos visuomenės informavimo apie pirmines reagavimo priemones kampanijos;
- (15) „rescEU“ pajėgumai turėtų išlikti lankstaus pobūdžio ir sugebėti kisti siekiant reaguoti į naujus pokyčius ir būsimus iššūkius, pvz., klimato kaitos pasekmes;
- (16) kadangi nustatyta rizika, bendri pajėgumai ir trūkumai laikui einant kinta, kuriant „rescEU“ reikia užtikrinti lankstumą. Todėl Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kurais apibrėžiami „rescEU“ pajėgumai, atsižvelgiant į nustatytą riziką, bendrus pajėgumus ir trūkumus;
- (17) siekiant, kad „rescEU“ pajėgumai veiktų, turėtų būti skirti papildomi finansiniai asignavimai finansuoti veiksmus pagal Sąjungos mechanizmą;

- (18) Sąjunga turėtų turėti galimybę remti valstybes nares bendrai finansuodama „rescEU“ pajėgumų plėtojimą, įskaitant jų nuomą, finansinę nuomą ar įsigijimą. Tai labai padidintų Sąjungos mechanizmo veiksmingumą, nes užtikrintų galimybę naudotis pajėgumais tais atvejais, kai antraip nebūtų galima garantuoti veiksmingo reagavimo į nelaimes, ypač nelaimes, turinčias plataus masto padarinių daugelyje valstybių narių. Bendras pajėgumų viešasis pirkimas turėtų sudaryti sąlygas masto ekonomijai ir geresniam koordinavimui reaguojant į nelaimes;
- (19) Sąjungos finansinės paramos suma, išmokama „rescEU“ pajėgumams plėtoti, turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į šiame sprendime pateiktą reikalavimus atitinkančių išlaidų kategorijų sąrašą. Turėtų būti numatyta, kad bus visiškai remiami pajėgumai, kurių reikia reaguoti į mažai tikėtiną didelio poveikio riziką, kuri gali daryti reikšmingą tarpvalstybinį poveikį ir kurios atveju Europos parengties lygis nėra laikomas tinkamu, atsižvelgiant į nacionalinių civilinės saugos institucijų ir Komisijos atliktas pajėgumų trūkumų analizes. Pajėgumų, kurių įsigijimo ir periodinės išlaidos yra didžiausios, pavyzdžiui, miškų gaisrų gesinimo orlaiviais pajėgumų, atveju taip pat turėtų būti numatytas reikšmingas bendras finansavimas. Tikslios bendro finansavimo normos turėtų būti nustatytos metinėse darbo programose;
- (20) siekiant užtikrinti nacionalinės atsakomybės ir valstybių narių tarpusavio solidarumo pusiausvyrą, dalis „rescEU“ pajėgumų dislokavimo veiklos išlaidų turėtų būti laikomos tinkamomis gauti Sąjungos finansinę paramą;

- (21) kadangi valstybėms narėms arba jų piliečiams galėtų daryti didelį poveikį trečiojoje valstybėje įvykstančios nelaimės. Tokiose situacijose „rescEU“ pajėgumus taip pat turėtų būti galima dislokuoti už Sąjungos ribų. Dėl su valstybių narių tarpusavio solidarumu susijusių priežasčių tuo atveju, jei „rescEU“ pajėgumai dislokuojami už Sąjungos ribų, veiklos išlaidos turėtų būti padengiamos iš Sąjungos biudžeto;
- (22) siekiant užtikrinti tiek koordinuotą, tiek ir greitą reagavimą, sprendimą dėl dislokavimo ir demobilizavimo ir visus sprendimus tarpusavyje nesuderinamų prašymų atveju turėtų priimti Komisija, glaudžiai koordinuodama su prašančiąja valstybe nare ir valstybe nare, kuriai aptariamais „rescEU“ pajėgumais priklauso nuosavybės teise pajėgumai, kuri juos nuomoja arba įgyja finansinės nuomos būdu. Komisija ir valstybė narė, kuriai nuosavybės teise priklauso „rescEU“ pajėgumai arba kuri jais naudojasi pagal nuomos arba finansinės nuomos sutartį, turėtų sudaryti veiklos sutartis, kuriose nurodomos „rescEU“ pajėgumų dislokavimo sąlygos;

- (23) mokymas, moksliniai tyrimai ir inovacijos yra esminiai bendradarbiavimo civilinės saugos srityje aspektai. Siekiant didinti civilinės saugos mokymo ir pratybų veiksmingumą ir efektyvumą, skatinti inovacijas ir stiprinti dialogą, taip pat stiprinti valstybių narių nacionalinių civilinės saugos institucijų ir tarnybų bendradarbiavimą, būtina sukurti Sąjungos civilinės saugos žinių tinklą. Tas tinklas turėtų būti grindžiamas esamomis struktūromis, įskaitant kompetencijos centrus, universitetus, mokslo tyrimų darbuotojus ir kitus ekstremalių situacijų valdymo srities ekspertus, jaunos specialistus ir patyrusius savanorius. Taip pat turėtų būti stiprinamas tolesnis bendradarbiavimas mokymo, mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje su tarptautinėmis organizacijomis ir, kai įmanoma, turėtų būti įtraukiamos trečiosios valstybės, visų pirma kaimyninės valstybės;
- (24) civilinės saugos operacijas vykdančias asmenys pašvenčia savo gyvenimą tam, kad padėtų kitiems, ir įdeda daug laiko ir pastangų, kad suteiktų pagalbą tiems, kam jos reikia. Sąjunga turėtų pripažinti tokią drąsą ir pasišventimą užtikrinti Sąjungos civilinę saugą;
- (25) nors civilinės saugos stiprinimas atsižvelgiant į nelaimių tendencijas, tokias kaip susijusias su oro sąlygomis ir su vidaus saugumu, yra vienas iš svarbiausių prioritetų visoje Sąjungoje, būtina užtikrinti tvirtą teritorinį ir bendruomenės iniciatyvos aspektą, kadangi vietos bendruomenės veiksmai yra greičiausias ir veiksmingiausias būdas apriboti nelaimės padarytą žalą;

- (26) norint užtikrinti, kad valstybės narės galėtų greitai pasinaudoti pagalba ir pajėgumais, kurių reikia, kad būtų galima kuo greičiau ir efektyviau reaguoti į gamtines ar žmogaus sukeltas nelaimes, reikia supaprastinti bei racionalizuoti Sąjungos mechanizmo procedūras ir padidinti jų lankstumą;
- (27) siekiant užtikrinti, kad būtų kuo daugiau naudojamosi esamomis finansavimo priemonėmis, ir paremti valstybes nares teikiant pagalbą, be kita ko, reaguojant į nelaimes už Sąjungos ribų, finansavimas teikiamas pagal Sprendimo 1313/2013/ES 21, 22 ir 23 straipsnius laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046¹ 191 straipsnio 1 dalies. Nepaisant to, visų pirma civilinės saugos veiklai ir humanitarinei pagalbai skiriamas finansavimas turėtų būti aiškiai atskirtas ir visiškai atitikti jų atitinkamus tikslus ir teisinius reikalavimus;

¹ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

(28) svarbu užtikrinti, kad valstybės narės imtųsi visų būtinų veiksmų, kad veiksmingai užkirstų kelią gamtinėms ir žmogaus sukeltoms nelaimėms ir sušvelnintų jų poveikį. Šio sprendimo nuostatomis turėtų būti sustiprinti pagal Sąjungos mechanizmą vykdomų prevencijos, pasirengimo užtikrinimo ir reagavimo veiksmų ryšiai. Taip pat turėtų būti užtikrintas suderinamumas su kitais aktualiais Sąjungos teisės aktais prevencijos ir nelaimių rizikos valdymo srityje, įskaitant tarpvalstybinius prevencijos veiksmus ir reagavimą į grėsmes, pavyzdžiui, dideles tarpvalstybines grėsmes sveikatai, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1082/2013/ES¹. Teritorinio bendradarbiavimo programose, vykdomose pagal sanglaudos politiką, numatyti konkretūs veiksmai, kuriais atsižvelgiama į atsparumą nelaimėms, rizikos prevenciją ir valdymą, taip pat reikia tolesnių pastangų siekiant aktyvesnės integracijos ir didesnės sinergijos. Be to, visi veiksmai turėtų būti suderinti su tarptautiniais įsipareigojimais, pavyzdžiui, Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programa 2015–2030 m., Paryžiaus susitarimu, priimtu pagal Jungtinių Tautų (toliau – JT) bendrąją klimato kaitos konvenciją, ir JT Darnaus vystymosi darbotvarke iki 2030 m., ir aktyviai prisidėti įgyvendinant tuos įsipareigojimus;

¹ 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1082/2013/ES dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 2119/98/EB (OL L 293, 2013 11 5, p. 1).

- (29) kad būtų užtikrintas visapusiškas ir sklandus keitimasis informacija apie valstybių narių turimus pajėgumus ir modulius, būtina, kad ta informacija, kuri yra įkeliamą į Bendrą ekstremalių situacijų ryšių ir informacijos sistemą (CECIS), būtų nuolat atnaujinama. Per CECIS teikiamos informacijos atveju taip pat tikslinga, kad valstybės narės joje registruotų pajėgumus, kurie nėra iš anksto skirti Europos civilinės saugos rezervui ir kuriuos jos turi savo žinioje, kad galėtų tuos pajėgumus dislokuoti pagal Sąjungos mechanizmą;
- (30) ne mažiau svarbu užtikrinti sinergiją ir didinti Sąjungos mechanizmo ir kitų Sąjungos priemonių, įskaitant priemones, kurios gali padėti panaikinti ar sušvelninti nelaimių padarytą žalą, tarpusavio papildomumą ir koordinavimą;
- (31) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais būtų iš dalies keičiamos reikalavimus atitinkančių išlaidų kategorijos, naudojamos nustatant Sąjungos finansinę paramą „rescEU“ pajėgumų plėtojimui. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros¹ nustatytais principais. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

¹ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (32) siekiant užtikrinti vienodas šios sprendimo įgyvendinimo sąlygas dėl reagavimo pajėgumų Europos civilinės saugos rezervui rūšies ir kiekio apibrėžimo, „rescEU“ pajėgumų apibrėžimo, atsižvelgiant į nustatytą riziką, bendrus pajėgumus ir trūkumus, „rescEU“ sukūrimo, valdymo ir techninės priežiūros, Sąjungos civilinės saugos žinių tinklo sukūrimo ir organizavimo, rizikos kategorijų ir atitinkamų pajėgumų, skirtų mažai tikėtiniems didelio poveikio nelaimėms valdyti, nustatymo, ir kriterijų bei procedūrų, pagal kurias pripažįstami ilgalaikiai įsipareigojimai ir ypatingas indėlis į Sąjungos civilinės saugos veiklą, nustatymo, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹;
- (33) kadangi šio sprendimo tikslo, t. y. padidinti bendrą gebėjimą užkirsti kelią nelaimėms, joms pasirengti ir į jas reaguoti, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto ar poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (34) siekdama užtikrinti sklandų perėjimą prie visiško „rescEU“ įgyvendinimo, pereinamuoju laikotarpiu Komisija turėtų turėti galimybę teikti finansavimą, kad būtų užtikrinta galimybė greitai pasinaudoti atitinkamais nacionaliniais pajėgumais; Komisija ir valstybės narės turėtų stengtis įsigyti papildomų pajėgumų, be kita ko, sraigtasparnių, skirtų gaisrų gesinimui, kad galėtų reaguoti į miškų gaisrų riziką jau 2019 m. vasarą;
- (35) todėl Sprendimas Nr. 1313/2013/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (36) siekiant sudaryti sąlygas nedelsiant taikyti šiame sprendime numatytas priemones, šis sprendimas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimas Nr. 1313/2013/ES iš dalies keičiamas taip:

1) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) c punktas pakeičiamas taip:

„c) sudaryti palankesnes sąlygas greitai ir veiksmingai reaguoti įvykus nelaimėms ar joms gresiant, be kita ko, imantis priemonių tų nelaimių tiesioginiams padariniams sušvelninti,“;

ii) papildoma šiais punktais:

„e) didinti mokslo žinių apie nelaimės prieinamumą ir naudojimą ir

f) intensyvinti bendradarbiavimą ir veiklos koordinavimą tarpvalstybiniu lygiu ir tarp valstybių narių, kurioms gali grėsti panašios rūšies nelaimės.“;

b) 2 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) pažanga, padaryta įgyvendinant nelaimių prevencijos sistemos priemones, vertinama pagal valstybių narių, pateikusių Komisijai 6 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytą informaciją, skaičių.“.

2) 4 straipsnis papildomas šiuo punktu:

„12. dalyvaujančioji valstybė – trečioji valstybė, dalyvaujanti Sąjungos mechanizmo vykdomoje veikloje pagal 28 straipsnio 1 dalį.“.

3) 5 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) imasi veiksmų, kad pagerintų žinių apie nelaimių riziką bazę ir palengvintų bei skatintų bendradarbiavimą ir dalijimąsi žiniomis, mokslinių tyrimų rezultatais bei inovacijomis, geriausia praktika bei informacija, įskaitant tarp valstybių narių, kurioms kyla panašaus pobūdžio rizika;“;

b) f punktas pakeičiamas taip:

„f) renka ir platina valstybių narių pateiktą informaciją, organizuoja keitimąsi patirtimi, įgyta vertinant rizikos valdymo gebėjimus, taip pat sudaro palankesnes sąlygas keistis geriausia praktika prevencijos ir pasirengimo planavimo srityje, be kita ko, atliekant neprivalomus tarpusavio vertinimus;“;

c) i punktas pakeičiamas taip:

„i) akcentuoja rizikos prevencijos svarbą ir remia valstybių narių informuotumo didinimo, visuomenės informavimo bei švietimo veiklą ir remia valstybių narių pastangas teikiant visuomenei informaciją apie pranešimo apie nelaimės sistemas, teikdama joms gaires dėl tokių sistemų, be kita ko, tarpvalstybiniu lygiu;“.

4) 6 straipsnis pakeičiamas taip:

„6 straipsnis

Rizikos valdymas

1. Siekdamas skatinti laikytis veiksmingo ir nuoseklaus požiūrio į nelaimių prevenciją ir parengtį joms keičiantis skelbtina informacija, t. y., informacija, kurios atskleidimas neprieštarautų gyvybiniams valstybės narės saugumo interesams, ir Sąjungos mechanizmu skatintų keitimąsi geriausia praktika, valstybės narės:

- a) toliau rengia rizikos vertinimus nacionaliniu arba atitinkamu subnacionaliniu lygiu;
- b) toliau rengia savo rizikos valdymo gebėjimų vertinimą nacionaliniu arba atitinkamu subnacionaliniu lygiu;
- c) toliau plėtoja ir tobulina savo nelaimių rizikos valdymo planavimą nacionaliniu arba atitinkamu subnacionaliniu lygiu;

- d) pateikia Komisijai atitinkamų a ir b punktuose nurodytų vertinimų elementų santrauką, daugiausia dėmesio skirdamos pagrindinėms rizikos rūšims. Pagrindinės rizikos, darančios tarpvalstybinį poveikį, taip pat, kai tikslinga, didelio poveikio mažai tikėtinos rizikos atveju valstybės narės apibūdina prioritетines prevencijos ir parengties priemones. Santrauka Komisijai pateikiama ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d., o po to – kas trejus metus ir kaskart, kai įvyksta svarbių pasikeitimų;
 - e) savanoriškai dalyvauja rizikos valdymo gebėjimų tarpusavio vertinimuose.
2. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, taip pat gali nustatyti konkrečius konsultacijų mechanizmus, kad būtų stiprinamas tinkamas valstybių narių, kurioms gali grėsti tos pačios rūšies nelaimės, prevencijos bei pasirengimo planavimas ir veiklos koordinavimas, be kita ko, tarpvalstybinės rizikos ir mažai tikėtinos didelio poveikio rizikos, nustatytos pagal 1 dalies d punktą, atveju.
3. Komisija kartu su valstybėmis narėmis toliau plėtoja ir ne vėliau kaip 2019 m. gruodžio 22 d. parengia gaires dėl 1 dalies d punkte nurodytos santraukos pateikimo.

4. Kai valstybė narė per Sąjungos mechanizmą dažnai prašo tos pačios rūšies pagalbos dėl tos pačios rūšies nelaimės, Komisija, atlikusi išsamią aktyvavimo priežasčių ir aplinkybių analizę ir siekdama padėti atitinkamai valstybei narei sustiprinti jos prevencijos ir pasirengimo lygį, gali:
- a) prašyti, kad ta valstybė narė pateiktų papildomos informacijos apie konkrečias prevencijos ir parengties priemones, susijusias su atitinkama tos pačios rūšies nelaimės rizika, ir
 - b) kai tikslinga, remdamasi pateikta informacija:
 - i) pasiūlyti į įvykių vietą išsiųsti ekspertų grupę, kad ji teiktų konsultacijas dėl prevencijos ir pasirengimo priemonių, arba
 - ii) pateikti rekomendacijas dėl atitinkamos valstybės narės prevencijos ir parengties lygio stiprinimo. Komisija ir ta valstybė narė nuolat viena kitą informuoja apie visas priemones, kurių imtasi atsižvelgiant į tokias rekomendacijas.

Tuo atveju, kai valstybė narė per Sąjungos mechanizmą per trejų metų laikotarpį tris kartus paprašo tos pačios rūšies pagalbos dėl tos pačios rūšies nelaimės, taikomi a ir b punktai, išskyrus atvejus, kai atlikus išsamią dažnų aktyvavimo atvejų priežasčių ir aplinkybių analizę paaiškėja, kad tai nėra būtina.“

5) 10 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Komisija ir valstybės narės dirba kartu, kad pagerintų reagavimo tiek į gamtines, tiek į žmogaus sukeltas nelaimes operacijų pagal Sąjungos mechanizmą planavimą, be kita ko, rengiant reagavimo į nelaimes scenarijus, grindžiamus 6 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytais rizikos vertinimais, 5 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą rizikos apžvalgą, planuojant išteklius ir rengiant reagavimo pajėgumų dislokavimo planus.“.

6) 11 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„Europos civilinės saugos rezervas“;

b) 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Sukuriamas Europos civilinės saugos rezervas. Jį sudaro iš anksto valstybių narių savanoriškai skirtų reagavimo pajėgumų rezervas, įskaitant modulius, kitus reagavimo pajėgumus ir ekspertų kategorijas.

1a. Valstybės narės per Europos civilinės saugos rezervą skiriama pagalba papildo prašančiosios valstybės narės turimus pajėgumus, nedarant poveikio pirminei valstybių narių atsakomybei už nelaimių prevenciją ir reagavimą į jas jų teritorijoje.

2. Atsižvelgdama į nustatytą riziką, bendrus pajėgumus ir trūkumus, Komisija įgyvendinimo aktais, priimtais pagal 32 straipsnio 1 dalies f punktą, apibrėžia Europos civilinės saugos rezervui reikalingų pagrindinių reagavimo pajėgumų rūšis ir kiekį (toliau – pajėgumų tikslai).

Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, stebi pažangą, padarytą siekiant pajėgumų tikslų, išdėstytų šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytuose įgyvendinimo aktuose, ir nustato galimai svarbius Europos civilinės saugos rezervu reagavimo pajėgumų trūkumus. Kai nustatomi tokie trūkumai, Komisija nagrinėja, ar valstybės narės turi reikiamų pajėgumų, kurie nepriskirti Europos civilinės saugos rezervui. Komisija ragina valstybes nares pašalinti svarbius Europos civilinės saugos rezervu reagavimo pajėgumų trūkumus ir gali remti valstybes nares pagal 20 straipsnį, 21 straipsnio 1 dalies i punktą ir 21 straipsnio 2 dalį.“.

7) 12 straipsnis pakeičiamas taip:

„12 straipsnis

„rescEU“

1. Siekiant suteikti pagalbą ypač didelio masto situacijų atveju, kai bendrais nacionaliniu lygiu turimais pajėgumais ir Europos civilinės saugos rezervui valstybių narių iš anksto skirtais pajėgumais tam tikromis aplinkybėmis neįmanoma užtikrinti veiksmingo reagavimo į 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas įvairių rūšių nelaimes, sukuriama „rescEU“.

Kad būtų garantuotas veiksmingas reagavimas į nelaimes, Komisija ir valstybės narės, kai tikslinga, užtikrina tinkamą „rescEU“ pajėgumų geografinį paskirstymą.

2. Komisija įgyvendinimo aktais, priimtais pagal 32 straipsnio 1 dalies f punktą, apibrėžia, kokie pajėgumai sudaro „rescEU“, atsižvelgiant į nustatytą ir naujai atsirandančią riziką, bendrus pajėgumus ir trūkumus Sąjungos lygiu, visų pirma miškų gaisrų gesinimo iš oro, cheminių, biologinių, radiologinių ir branduolinių incidentų ir skubiosios medicininės pagalbos srityje. Tais įgyvendinimo aktais užtikrinamas suderinamumas su kitais taikytiniais Sąjungos teisės aktais. Pirmasis toks įgyvendinimo aktas priimamas ne vėliau kaip ... [trys mėnesiai nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos].

3. Valstybės narės „rescEU“ pajėgumus perka, nuomojasi arba įgyja finansinės nuomos būdu. Tuo tikslu Komisija, gali skirti valstybėms narėms tiesiogines dotacijas, nerengdama kvietimų teikti pasiūlymus. Tais atvejais, kai Komisija įsigyja „rescEU“ pajėgumus valstybių narių vardu, taikoma bendrų viešųjų pirkimų procedūra. Sąjungos finansinė parama skiriama pagal Sąjungos finansines taisykles.

Valstybių narių pirktų, nuomotų arba finansinės nuomos būdu įgytų „rescEU“ pajėgumų buvimo vieta yra tose valstybėse narėse. Bendrų viešųjų pirkimų atveju „rescEU“ pajėgumų buvimo vieta yra valstybėse narėse, kurių vardu jie yra įsigyti.

4. Komisija, konsultuodamasi su valstybėmis narėmis, apibrėžia „rescEU“ sudarančių reagavimo pajėgumų kokybės reikalavimus. Kokybės reikalavimai grindžiami nusistovėjusiais tarptautiniais standartais, kai tokie standartai jau egzistuoja.
5. Valstybė narė, kuri „rescEU“ pajėgumus turi nuosavybės teise, juos nuomoja arba įgyja finansinės nuomos būdu, užtikrina, kad šie pajėgumai būtų užregistruoti Bendroje ekstremalių situacijų ryšių ir informacijos sistemoje (CESIS), kad juos būtų galima naudoti ir dislokuoti pagal Sąjungos mechanizmą vykdomoms operacijoms.

Kaip nurodyta 23 straipsnio 4a dalyje „rescEU“ pajėgumai nacionaliniams tikslams gali būti naudojami tik tuo atveju, kai jie nenaudojami arba kai jų nereikia pagal Sąjungos mechanizmą vykdomoms reagavimo operacijoms.

„rescEU“ pajėgumai naudojami laikantis įgyvendinimo aktu, priimtų pagal 32 straipsnio 1 dalies g punktą, ir vadovaujantis veiklos sutartimis, kurias sudaro Komisija ir valstybė narė, kuriai šie pajėgumai priklauso nuosavybės teise, kuri juos nuomoja arba įgyja finansinės nuomos būdu, kuriose tiksliau nustatomos „rescEU“ pajėgumų dislokavimo sąlygos, įskaitant dalyvaujantį personalą.

6. „rescEU“ pajėgumus galima naudoti pagal Sąjungos mechanizmą vykdomoms reagavimo operacijoms pateikus pagalbos prašymą per Reagavimo į nelaimės koordinavimo centrą (toliau – ERCC) pagal 15 straipsnį arba 16 straipsnio 1–9, 11, 12 ir 13 dalis. Sprendimą dėl pajėgumų dislokavimo bei demobilizavimo ir kitus sprendimus esant tarpusavyje nesuderinamiems prašymams priima Komisija, savo veiklą glaudžiai koordinuodama su prašančiąja valstybe nare ir valstybe nare, kuriai tie pajėgumai priklauso nuosavybės teise, kuriuos ji nuomoja arba įgyja finansinės nuomos būdu, laikantis šio straipsnio 5 dalies trečioje pastraipoje apibrėžtų veiklos sutarčių.

Už reagavimo operacijų valdymą atsako valstybė narė, kurios teritorijoje dislokuojami „rescEU“ pajėgumai. Tuo atveju, kai pajėgumai dislokuojami už Sąjungos ribų, už visapusišką „rescEU“ pajėgumų integravimą į bendrą reagavimo veiklą atsako valstybė narė, kurios teritorijoje yra „rescEU“ pajėgumų buvimo vieta.

7. Dislokavimo atveju Komisija per ERCC susitaria su prašančiąja valstybe nare dėl „rescEU“ pajėgumų operacinio dislokavimo. Kai vykdomos operacijos, prašančioji valstybė narė sudaro palankesnes sąlygas užtikrinti jos pajėgumų ir „rescEU“ veiklos operacinį koordinavimą.
8. Kai tikslinga, pagal 15 ir 16 straipsnius Komisija per ERCC sudaro palankesnes sąlygas koordinuoti įvairių reagavimo pajėgumų veiklą.
9. Valstybės narės per CECIS informuojamos apie „rescEU“ pajėgumų parengties būklę.
10. Jei už Sąjungos ribų prasidėjusi nelaimė galėtų daryti didelį poveikį vienai ar daugiau valstybių narių arba jų piliečiams, pagal šio straipsnio 6–9 dalis gali būti dislokuojami „rescEU“ pajėgumai.

Kai „rescEU“ pajėgumai dislokuojami trečiosiose valstybėse, konkrečiais atvejais valstybės narės gali atsisakyti dislokuoti savo personalą, laikydamosi įgyvendinimo akto, priimto pagal 32 straipsnio 1 dalies g punktą, ir kaip papildomai apibrėžta šio straipsnio 5 dalies trečioje pastraipoje nurodytose veiklos sutartyse.“.

8) 13 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„Sąjungos civilinės saugos žinių tinklas“;

b) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) įžanginė dalis pakeičiama taip:

„1. Komisija sukuria atitinkamų civilinės saugos ir nelaimių valdymo subjektų bei institucijų, įskaitant kompetencijos centrus, universitetus ir mokslo tyrimų darbuotojus, tinklą, kuris kartu su Komisija sudaro Sąjungos civilinės saugos žinių tinklą. Komisija tinkamai atsižvelgia į valstybių narių ir vietoje veikiančių organizacijų praktines žinias.

Kai tinkama, tinklas, stengdamasis užtikrinti lyčių požiūriu suderintą sudėtį, glaudžiai bendradarbiaudamas su atitinkamais žinių centrais, vykdo toliau nurodytas užduotis, susijusias su mokymu, pratybomis, įgyta patirtimi ir žinių sklaida:

ii) a punktas pakeičiamas taip:

„a) parengia civilinės saugos ir ekstremaliųjų situacijų valdymo personalui skirtą nelaimių prevencijos, parengties joms ir reagavimo į nelaimes mokymo programą ir jai vadovauja. Programa turi būti tokia, kad ja būtų sudaromos palankesnės sąlygos keistis geriausia praktika civilinės saugos srityje, ir į ją turi būti įtraukti bendri kursai ir keitimosi ekstremaliųjų situacijų valdymo praktinėmis žiniomis sistema, įskaitant jaunųjų specialistų bei patirties turinčių savanorių mainus ir valstybių narių ekspertų komandiravimą.

Mokymo programa siekiama gerinti 9, 11 ir 12 straipsniuose nurodytų pajėgumų koordinavimą, suderinamumą ir papildomumą, taip pat gerinti 8 straipsnio d ir f punktuose nurodytų ekspertų kompetenciją.“;

iii) f punktas pakeičiamas taip:

„f) skatina mokslinius tyrimus bei inovacijas ir ragina diegti ir naudoti atitinkamas naujas Sąjungos mechanizmui skirtas technologijas.“;

c) įterpiama ši dalis:

„4. Komisija stiprina bendradarbiavimą mokymo srityje ir stiprina Sąjungos civilinės saugos žinių tinklo, tarptautinių organizacijų ir trečiųjų valstybių dalijimąsi žiniomis bei patirtimi, kad būtų prisidedama prie tarptautinių įsipareigojimų, susijusių su nelaimių rizikos mažinimu, ypač numatytą Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programoje 2015–2030 m., kuri priimta 2015 m. kovo 18 d. trečiojoje Sendajuje (Japonija) vykusioje Jungtinių Tautų pasaulinėje nelaimių rizikos mažinimo konferencijoje, įgyvendinimo.“.

9) 15 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kai Sąjungoje įvyksta ar gresia nelaimė, nukentėjusioji valstybė narė gali prašyti pagalbos per ERCC. Prašymas turi būti kuo konkretesnis. Pagalbos prašymas galioja ne ilgiau kaip 90 dienų, nebent ERCC pateikiama naujų duomenų, kuriais pateisinamas poreikis toliau teikti pagalbą arba suteikti papildomos pagalbos.“.

10) 16 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

- „1. Kai už Sąjungos ribų įvyksta ar gresia nelaimė, nukentėjusioji valstybė gali prašyti pagalbos per ERCC. Pagalbos taip pat gali būti prašoma per Jungtines Tautas ir jų agentūras ar atitinkamą tarptautinę organizaciją arba jos gali prašyti šie subjektai. Pagalbos prašymas galioja ne ilgiau kaip 90 dienų, nebent ERCC pateikiama naujų duomenų, kuriais pateisinamas poreikis toliau teikti pagalbą arba suteikti papildomos pagalbos.
2. Pagal šį straipsnį pagalba gali būti teikiama kaip savarankiškai teikiama pagalba arba prisidedant prie pagalbos, teikiamos vadovaujant tarptautinei organizacijai. Sąjungos veiklos koordinavimas visiškai integruojamas į bendrą koordinavimą, vykdomą Jungtinių Tautų Humanitarinių reikalų koordinavimo biuro (OCHA), ir pripažįstamas jo vadovaujamas vaidmuo. Žmogaus sukeltų nelaimių arba sudėtingų ekstremaliųjų situacijų atveju Komisija užtikrina suderinamumą su Europos konsensusu dėl humanitarinės pagalbos* ir humanitarinių principų laikymąsi.

* OL C 25, 2008 1 30, p. 1.“.

11) 19 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

„1. Sąjungos mechanizmui įgyvendinti 2014–2020 m. skiriamas finansinis paketas yra 574 028 000 EUR dabartinėmis kainomis.

425 172 000 EUR dabartinėmis kainomis skiriama iš daugiamečių finansinės programos 3 išlaidų kategorijoje „Saugumas ir pilietybė“, o 148 856 000 EUR dabartinėmis kainomis – iš 4 išlaidų kategorijoje „Europos vaidmuo pasaulyje“ numatytų lėšų.“

12) Įterpiamas šis straipsnis:

„20a straipsnis

Matomumas ir apdovanojimai

1. Bet kuria pagal šį sprendimą teikiama pagalba ar finansavimu užtikrinamas tinkamas Sąjungos matomumas, be kita ko, naudojant Sąjungos ženklą, kai naudojami 11 straipsnyje, 12 straipsnyje ir 21 straipsnio 2 dalies c punkte nurodyti pajėgumai. Komisija parengia komunikacijos strategiją, kuria siekiama užtikrinti pagal Sąjungos mechanizmą vykdomų veiksmų realių rezultatų matomumą piliečiams.
2. Pripažindama ir pagerbdama ilgalaikius įsipareigojimus ir ypatingą indėlį į Sąjungos civilinės saugos veiklą, Komisija apdovanoja medaliais.“

13) 21 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies j punktas pakeičiamas taip:

„j) „rescEU“ pajėgumų sukūrimas, valdymas ir techninė priežiūra pagal 12 straipsnį;“;

b) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) pirmos pastraipos c punktas pakeičiamas taip:

„c) išlaidas, būtinas reagavimo pajėgumams tobulinti arba remontuoti, kad jie būtų tokio parengties ir galimybės naudoti lygio, kad juos būtų galima dislokuoti kaip Europos civilinės saugos rezervo dalį, laikantis Europos civilinės saugos rezervo kokybės reikalavimų ir, kai tinkama, sertifikavimo proceso metu suformuluotų rekomendacijų (toliau – adaptavimo išlaidos). Tos išlaidos gali apimti išlaidas, susijusias su modulių ir kitų reagavimo pajėgumų eksploatavimo galimybėmis ir sąveikumu, autonomija, savarankišku apsirūpinimu, transportavimo galimybėmis, pakavimo ir kitomis būtinomis išlaidomis, jei jos yra konkrečiai susijusios su pajėgumų dalyvavimu Europos civilinės saugos rezerve.

Adaptavimo išlaidas gali sudaryti:

- i) 75 % reikalavimus atitinkančių išlaidų pajėgumų tobulinimo atveju, jei ta suma neviršija 50 % pajėgumų plėtojimo vidutinių išlaidų, ir
- ii) 75 % reikalavimus atitinkančių išlaidų pajėgumų remonto atveju.

Reagavimo pajėgumai, kuriems skiriamas finansavimas pagal i ir ii punktus, pateikiami naudoti kaip Europos civilinės saugos rezervo dalis minimalų laikotarpį, kuris susietas su gautu finansavimu ir trunka nuo 3 iki 10 metų, pradedant skaičiuoti nuo tada, kai jais faktiškai galima naudotis kaip Europos civilinės saugos rezervo dalimi, išskyrus atvejus, kai jų eksploatacijos trukmė yra trumpesnė.

Adaptavimo išlaidas gali sudaryti vienetai tenkančios išlaidos arba vienkartinės išmokos, nustatytos pagal pajėgumo rūšį.“;

- ii) pirmos pastraipos d punktas ir antra pastraipa išbraukiami;

c) Įterpiamos šios dalys:

„3. Finansinė parama 1 dalies j punkte nurodytam veiksmui apima išlaidas, būtinas norint užtikrinti, kad pagal Sąjungos mechanizmą būtų galima naudotis „rescEU“ pajėgumais ir juos dislokuoti laikantis šios dalies antros pastraipos.

Komisija užtikrina, kad šioje dalyje nurodyta finansinė parama atitiktų ne mažiau kaip 80 % ir ne daugiau kaip 90 % bendrų numatytų išlaidų, būtinų norint užtikrinti, kad pagal Sąjungos mechanizmą būtų galima naudotis „rescEU“ pajėgumais ir juos dislokuoti. Likusią sumą padengia valstybės narės, kuriose yra „rescEU“ pajėgumų buvimo vieta. Kiekvienos rūšies „rescEU“ pajėgumų bendros numatytos išlaidos nustatomos įgyvendinimo aktais, priimamais pagal 32 straipsnio 1 dalies g punktą. Bendros numatytos išlaidos apskaičiuojamos atsižvelgiant į reikalavimus atitinkančių išlaidų kategorijas, išdėstytas Ia priede.

Komisijai pagal 30 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas Ia priedas dėl išlaidų, kurios atitinka reikalavimus, kategorijų.

Šioje dalyje nurodyta finansinė parama gali būti įgyvendinama pasitelkiant daugiametes darbo programas. Ilgiau nei vienerius metus trunkančių veiksmų atveju biudžetiniai įsipareigojimai gali būti išskaidyti į metines įmokas.

4. Pajėgumų, sukurtų siekiant reaguoti į mažai tikėtiną didelio poveikio riziką, kaip apibrėžta įgyvendinimo aktais, priimtais pagal 32 straipsnio 1 dalies ha punktą, atveju Sąjungos finansinė parama apima visas išlaidas, būtinas užtikrinti, kad būtų galima naudotis pajėgumais ir juos dislokuoti.
5. 3 dalyje nurodytas išlaidas gali sudaryti vienetai tenkančios išlaidos, vienkartinės išmokos arba fiksuotosios normos, atitinkamai nustatytos pagal pajėgumo kategoriją ar rūšį.“.

14) 23 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„Reikalavimus atitinkantys veiksmai, susiję su įranga ir operacijomis“;

b) įterpiama ši dalis:

„1a. Sąjungos finansinės paramos suma pajėgumų, kurie nėra iš anksto skirti Europos civilinės saugos rezervui ir dislokuojami įvykus arba gresiant nelaimei Sąjungoje arba už Sąjungos ribų, transportavimui neviršija 75 % visų reikalavimus atitinkančių išlaidų.“;

c) 2, 3 ir 4 dalys pakeičiamos taip:

- „2. Sąjungos finansinės paramos suma Europos civilinės saugos rezervui iš anksto skirtiems pajėgumams neviršija 75 % pajėgumų eksploataavimo išlaidų, įskaitant transportą, įvykus arba gresiant nelaimei Sąjungoje arba dalyvaujančiojoje valstybėje.
3. Sąjungos finansinė parama transportui neviršija 75 % visų reikalavimus atitinkančių išlaidų, susijusių su Europos civilinės saugos rezervui iš anksto skirtų pajėgumų, dislokuojamų įvykus arba gresiant nelaimei už Sąjungos ribų, kaip nurodyta 16 straipsnyje, transportavimu.
4. Sąjungos finansinė parama transporto ištekliams gali papildomai padengti ne daugiau kaip 100 % visų reikalavimus atitinkančių išlaidų, nurodytų a, b, c ir d punktuose, jeigu tai būtina tam, kad būtų veiksmingai panaudota valstybių narių sutelkta pagalba, ir jeigu išlaidos yra susijusios su viena iš šių veiklos kategorijų:
 - a) trumpalaikė sandėliavimo pajėgumų nuoma siekiant laikinai sandėliuoti valstybių narių pagalbos priemonės, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos jas koordinuotai transportuoti;
 - b) transportavimu iš pagalbą teikiančios valstybės narės į valstybę narę, sudarančią palankesnes sąlygas ją koordinuotai transportuoti;

- c) valstybių narių pagalbos priemonių perkavimu, kad būtų kuo geriau panaudoti turimi transporto pajėgumai arba būtų įvykdyti specialūs veiklos reikalavimai, arba
 - d) sutelktos pagalbos priemonių transportavimu vietoje, pervežimu tranzitu ir sandėliavimu siekiant užtikrinti koordinuotą pagalbos teikimą į galutinę paskirties vietą prašančiojoje valstybėje.
- 4a. Jeigu „rescEU“ pajėgumai naudojami nacionaliniais tikslais pagal 12 straipsnio 5 dalį, visas išlaidas, įskaitant techninės priežiūros bei remonto išlaidas, padengia pajėgumus naudojanti valstybė narė.
- 4b. Tuo atveju, kai „rescEU“ pajėgumai dislokuojami pagal Sąjungos mechanizmą, Sąjungos finansinės paramos lėšomis padengiama 75 % veiklos išlaidų.
- Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, Sąjungos finansinės paramos lėšomis padengiama 100 % „rescEU“ pajėgumų veiklos išlaidų, kai pajėgumai reikalingi mažai tikėtinų didelio poveikio nelaimių atveju, kai tokie pajėgumai dislokuojami pagal Sąjungos mechanizmą.
- 4c. 12 straipsnio 10 dalyje nurodyto dislokavimo už Sąjungos ribų atveju Sąjungos finansinės paramos lėšomis padengiama 100 % veiklos išlaidų.

4d. Kai šiame straipsnyje nurodytos Sąjungos finansinės paramos lėšomis nepadengiama 100 % išlaidų, likusių išlaidų sumą padengia pagalbos prašytojas, išskyrus atvejus, kai su pagalba siūlančia valstybe nare arba valstybe nare, kurioje yra „rescEU“ pajėgumų buvimo vieta, susitariama kitaip.“;

d) įterpiama ši dalis:

„8. Transporto išlaidas gali sudaryti vienetui tenkančios išlaidos, vienkartinės išmokos arba fiksuotosios normos, nustatytos pagal išlaidų kategorijas.“.

15) 26 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Veiksmai, kuriems pagal šį sprendimą teikiama finansinė parama, nefinansuojami pagal kitas Sąjungos finansines priemones. Vis dėlto pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046* 191 straipsnio 1 dalį, finansinė parama suteikta pagal šio sprendimo 21, 22 ir 23 straipsnius neužkerta kelio finansavimui pagal kitas Sąjungos priemones laikantis jose nustatytų sąlygų.

Komisija užtikrina, kad finansinės paramos pagal šį sprendimą prašantys asmenys ir tokios paramos gavėjai informuotų ją apie iš kitų šaltinių, įskaitant Sąjungos bendrąjį biudžetą, gautą finansinę paramą ir apie teikiamas paraiškas gauti tokią paramą.

2. Turi būti plėtojama sinergija, papildomumas ir geresnis koordinavimas su kitomis Sąjungos priemonėmis, pavyzdžiui tomis, kuriomis remiama sanglauda, kaimo plėtra, moksliniai tyrimai, sveikatos apsaugos, migracijos ir saugumo politika, taip pat su Europos Sąjungos solidarumo fondu. Reagavimo į humanitarines krizes trečiosiose valstybėse atveju Komisija užtikrina pagal šį sprendimą finansuojamų veiksmų papildomumą bei nuoseklumą su veiksmais, kurie finansuojami pagal Reglamentą (EB) Nr. 1257/96, ir kad tie veiksmai būtų įgyvendinami pagal Europos konsensą dėl humanitarinės pagalbos.“.

* 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1)“;

16) 28 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Veikloje pagal Sąjungos mechanizmą gali dalyvauti:

- a) Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) šalys, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, pagal EEE susitarime nustatytas sąlygas ir kitos Europos šalys, kai tokia galimybė numatyta susitarimuose ir procedūrose;

- b) stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir potencialios kandidatės pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose.
- 1a. Dalyvavimas Sąjungos mechanizme apima dalyvavimą jo veikloje laikantis tikslų, reikalavimų, kriterijų, procedūrų ir terminų, kaip nustatyta šiame sprendime, ir jame dalyvaujama laikantis konkrečių sąlygų, nustatytų Sąjungos ir dalyvaujančios valstybės susitarimuose.“;
- b) 3 dalis pakeičiama taip:
 - „3. Tarptautinės ar regioninės organizacijos arba Europos kaimynystės politikos šalys gali bendradarbiauti pagal Sąjungos mechanizmą vykdomoje veikloje, jeigu tokia galimybė numatyta atitinkamuose dvišaliuose arba daugiašaliuose tų organizacijų arba šalių ir Sąjungos susitarimuose.“.

17) 30 straipsnis pakeičiamas taip:

„30 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 19 straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami iki 2020 m. gruodžio 31 d.
3. 21 straipsnio 3 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo ...[šio iš dalies keičiančio sprendimo įsigaliojimo diena].
4. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 19 straipsnio 5 ir 6 dalyse ir 21 straipsnio 3 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų panaikinimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Jis įsigalioja kitą dieną po sprendimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

5. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
 6. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
 7. Pagal 19 straipsnio 5 ir 6 dalis ir 21 straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus tam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais. “.
- 18) 32 straipsnio 1 dalies g ir h punktai pakeičiami taip:
- „g) „rescEU“ sukūrimo, valdymo ir techninės priežiūros, kaip numatyta 12 straipsnyje, įskaitant kriterijus dėl sprendimų dėl dislokavimo, veiklos procedūrų ir 21 straipsnio 3 dalyje nurodytų išlaidų;
 - h) Sąjungos civilinės saugos žinių tinklo sukūrimo ir organizavimo, kaip numatyta 13 straipsnyje;

- ha) rizikos kategorijų, skirtų mažai tikėtiniems didelio poveikio nelaimėms, ir atitinkamų pajėgumų jiems valdyti kaip nurodyta 21 straipsnio 4 dalyje;
- hb) ilgalaikių įsipareigojimų ir ypatingo indėlio į Sąjungos civilinės saugos veiklą kriterijų ir procedūrų, kaip nurodyta 20 straipsnio a punkte.“.

19. 34 straipsnis pakeičiamas taip:

„34 straipsnis

Įvertinimas

1. Reguliariai vykdoma veiksmų, kuriems teikiama finansinė parama, stebėseną, siekiant stebėti jų įgyvendinimą.
2. Komisija kas dvejus metus pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai atskaitą apie operacijas ir padarytą pažangą pagal 11 ir 12 straipsnius. Ataskaitoje pateikiama informacija apie pažangą, padarytą siekiant su pajėgumais susijusių tikslų, ir apie likusius trūkumus, kaip nurodyta 11 straipsnio 2 dalyje, atsižvelgiant į „rescEU“ pajėgumų sukūrimą pagal 12 straipsnį. Ataskaitoje taip pat pateikiama biudžeto ir išlaidų pokyčių, susijusių su reagavimo pajėgumais, apžvalga ir poreikio toliau plėtoti tuos pajėgumus įvertinimas.

3. Komisija įvertina šio sprendimo taikymą ir Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia komunikatą dėl šio sprendimo veiksmingumo, išlaidų efektyvumo ir tolesnio įgyvendinimo, visų pirma 6 straipsnio 4 dalies ir „rescEU“ pajėgumų atžvilgiu, ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 31 d., o vėliau kas penkerius metus. Prireikus prie to komunikato pridedami pasiūlymai dėl šio sprendimo pakeitimų.“.

20) 35 straipsnis pakeičiamas taip:

„35 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Iki 2025 m. sausio 1 d. Sąjungos finansinė parama gali būti teikiama siekiant padengti 75 % išlaidų, būtinų siekiant užtikrinti greitą prieigą prie nacionalinių pajėgumų, atitinkančių pagal 12 straipsnio 2 dalį apibrėžtus pajėgumus. Šiuo tikslu Komisija gali skirti valstybėms narėms tiesiogines dotacijas, nerengdama kvietimų teikti pasiūlymus.

Pirmoje pastraipoje nurodyti pajėgumai skiriami kaip „rescEU“ pajėgumai iki šio pereinamojo laikotarpio pabaigos.

Nukrypstant nuo 12 straipsnio 6 dalies, sprendimą dėl pirmoje pastraipoje nurodytų pajėgumų dislokavimo priima ta valstybė narė, kuri suteikė juos kaip „rescEU“ pajėgumus. Kai vidaus ekstremaliųjų situacijų, *force majeure* ar išimtiniais atvejais dėl svarbių priežasčių valstybė narė negali suteikti tų pajėgumų tam tikros nelaimės atveju, ta valstybė narė kuo skubiau apie tai informuoja Komisiją, nuroydama šį straipsnį.“.

- 21) 38 straipsnis išbraukiamas.
- 22) Nuorodos į Europos reagavimo į nelaimės pajėgumus ir savanorišką pajėgumų telkinį visame sprendimo tekste pakeičiamos nuorodomis į Europos civilinės saugos rezervą.“.
- 23) Įterpiamas Ia priedas, kaip išdėstyta šio sprendimo priede.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Esami susitarimai, kuriems taikomas Sprendimo Nr. 1313/2013/ES 28 straipsnis, toliau taikomi, kol nebus atitinkamai pakeisti.

Priimta Strasbūre

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

Tarybos vardu

Pirmininkas

PRIEDAS

„IA PRIEDAS

IŠLAIDŲ, KURIOS GALI ATITIKTI REIKALAVIMUS DĖL BENDRŲ NUMATYTŲ IŠLAIDŲ APSKAIČIAVIMO PAGAL 21 STRAIPSNIO 3 DALĮ, KATEGORIJOS

1. Įrangos išlaidos
 2. Techninės priežiūros išlaidos, įskaitant remonto išlaidas
 3. Draudimo išlaidos
 4. Mokymo išlaidos
 5. Sandėliavimo išlaidos
 6. Registravimo ir sertifikavimo išlaidos
 7. Išlaidos vartojimo reikmenims
 8. Išlaidos personalui, kuris yra būtinas norint užtikrinti, kad būtų galima naudotis „rescEU“ pajėgumais ir juos dislokuoti. “
-